

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt I. Innocent. III. Priori, & Conventui (a) Glastonien.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

TITVLVS IX.

Ne vacante Sede aliquid innovetur.

CAPVT I.

Innocent. III. Priori, & Conuentui (a) Glastonien.

Ouit ille, qui scrutator est cordium & cognitor secretorum, quod licet bonæ memoriæ C. Papa prædecessor noster Ecclesiam vestram crexerit Cathedralē, ipsam (b) Bartholomen. Ecclesiæ (c) uniendo, ut idem esset Episcopus utriusque, & suam constitutionem non solum per privilegium, verum etiam per alia scripta multa curaverit confirmare: quia tamen hæc unio à vobis asserbatur esse confusio, conquerentibus eam in grave præiudicium Glastonien. Ecclesiæ redundare, cum per ipsam dissolveretur religio, elemosyna (d) fraudaretur, & hospitalitas; nos vestris supplicationibus inclinati, ad relevandum Ecclesiæ vestræ statum intendere cepimus, quantum decuit diligenter. Et quoniam absolum videbatur, ut subito prædecessoris nostri evacuaremus in hac parte statutum, cum ei, quantum cum Deo possumus, deferre velimus, sicut & volumus, quod quantum cum Deo poterint, nostri nobis deferant successores; unione manente, sic de cæteris disposuimus, quantumcunque bonæ memoriæ Saverico Barthol. Episcopo displiceret, frequenter ob hoc ad Sedem Ap. laboranti, quod status Ecclesiæ vestræ videbatur in melius relevatus. Unde post diversos tractatus, & deliberationes multiplices, quod per viros providos & honestos auctoritate mandati nostri super hoc extitit ordinatum ad petitionem eiusdem Episcopi, postquam aliud à nobis non potuit obtinere, Apostolico tandem curavimus munimine roborare. Vos autem post obitum præfati Bartholomen. Episcopi ad nostram præsentiam recurrentes, humiliter postulatis, quia tempus advenerat, quo sine scandalo Ecclesiæ vestræ ruina poterat in statum pristinum relevari: cum & Bartholomen. Ecclesia, & (e) Wellen. ipsum pariter postularet; (f) Rex quoque cum regni Magnatibus, & quidam Episcopi cum multis Abbatibus deposcerent illud idem, ut unione penitus dissoluta, monasterium vestrum reduceremus in statum antiquum sub Abbatis regimine gubernandum. Nos verò diligentius attendentes, quod Episcopali Sede vacante non decet super hoc aliquid innovari, cum non sit qui jus Episcopale tueatur, præsertim ne plus cavisse personæ, quam Ecclesiæ videremur, si quod eo vivente concessimus, post obitum eius subito mutaremus, petitionem vestram ex toto absque damno conscientiarum, ac periculo famæ nequimus exaudire. Ut autem solito more, quem & vobis utilem, & nobis honorabilem estis experti, gradatim ab imo procedatur ad summum, auctoritate vobis præsentium indulgemus, ut cum Batoniensis Ecclesiæ de Præsule fuerit ordinata, si ostendere volueritis quod Ecclesiæ vestræ nondum sit ad detrimentum, vel præiudicium evitandum plene provisum, jus vestrum apud Sedem Ap. prosequendi liberam facultatem habeatis. Interim autem sub cura Prioris idem monasterium gubernetur.

NOTÆ.

(a) *Glastonien.* Ita etiam legitur in tertia collectione, sub hoc tit. c. unic. Glastonia est in Anglia, ad partem Occidentis, prope Weliā, ubi sanctus ille Joseph ab Arimathia, discipulus Domini, qui ejus sacratissimum corpus sepulchro condidit, celebre templum construxit, & postea Hina Occidentalium Saxonum Rex, qui vixit circa annum 688, ibi Cænobium Ordinis D. Benedicti construxit, magnificeque dotavit, & postea D. B. Gonzalez in Decretal. Tom. III, Pars I.

istea Edgarus Angliæ Rex magnis possessionibus auxit, & successive Reges omnes singulari affectu prosequuti sunt, ut referunt Polydorus Vergilius lib. 1. c. 4. *hist. Angliæ*, Osbertus in *vita sancti Dunani*, apud Surium die 19. *Maii*, Willelmus Maltesburg. lib. 2. de *gest. Angliæ*, Yepes tom. 3. *chron. D. Benedicti*, cent. 3. a. n. 727. quod monasterium duravit usque ad tempora Henrici VIII. qui illud cum aliis ipsius provincie destruxit.

(b) *Bartholomen.* Legendum est Batoniensem, ut infra legitur. Batonia est civitas Angliæ Episcopa

Episcopalis; temporibus enim Guillelmi Ducis Normannorum; anno 178. in Concilio Londini celebrato statutum fuit, ut aliquot Sedes Episcopales, quæ in oppidulis ac pagis antea fuerant, in civitatibus, & locis celeberrimis collocarentur: quo factum est, ut Bathonia, Linconia, Sarisberia, Exonia Cestria, atque Cicestria, & civitates hujusmodi novo Episcoporum incolatû nobilitata sint, ut refert Polydorus Vergilius *lib. 9. fol. 155.*

(c) *Uniendo.* Quam Episcopatum unionem tantum Pontifex facere potest, ut probant Petrus Gregorius *de benef. cap. 2.* Barbosa *lib. 3. juris eccl. cap. 16.* & dicemus *in cap. sicut univo. de excess. Pralat.*

3. (d) *Elemofyna frandaretur, & hospitalitas.* Ut hæc verba intelligantur, sciendum est, monasterium hoc Glastonienfe magnis opibus fuisse ditatum; siquidem redditus ejus constabant ex triginta mille libris, cum qualibet libra penderet 40. regales, & ita plusquam centum mille scuta auri obtinebat. Ex his alebantur 400. homines, qui debebant in ipso monasterio, & hospitabantur alii plures nobiles, & 4. & 6. feriâ ejuslibet hebdomadæ amplè erogabantur elemofynæ in pauperes illius ditionis, ut refert Yepes *ubi supra, fol. 41.* his verbis: *Yas riquezas de los conventos, y particularmente de este como hemos visto, servian de sustentar à muchos pobres, que venian de toda la tierra, los miercoles, y los viernes: y para entretener à muchas personas nobles, y necesitadas.* Unde conquerebantur monachi ipsius monasterii, per unionem factam à Cælestino III. cessare prædictas elemofynas, nec non hospitalitatem.

(e) *Wellen.* VVellenfis enim Ecclesia jam antea fuerat unita Bathonienfi, ut refert Po-

lydorus Vergil. *dict. lib. 1. hist. Anglia, fol. 4.*

(f) *Rex.* Joannes videlicet Rex Angliæ, & Scotiæ, non Richardus, ut voluit Cujac, *in præfenti*; quod ut facilius percipiatur, præfentis unionis historia repetenda est; cum enim Cælestinus III. unionem fecisset Bathonienfis Episcopatus cum Abbacia Glastonienfi, in cujus unionis confirmationem dederat Richardus I. Rex Angliæ prædictam Abbatiæ Saverico Episcopo Bathonienfi, postentibus monachis unionem rescindi coram Innocentio III. ex eo quia talis unio religioni nocebat, & amplius præ erogationes in pauperum alimenta fieri nequirent. Richardus dictam Abbatiæ cuidam Wilhelmo dedit, qui eam quamdiu vixit Rex, pacificè possedit; eo tamen defuncto Savericus illam repetebat virtute unionis factæ à Cælestino, & obunuit eam confirmari ab Innocentio III. Defuncto tamen Saverico adhuc monachi instabant coram Innocentio III. pro rescissione unionis, plenam sui cœnobii restitutionem petentes; sed Innocentius eos audiendos non esse decrevit duplici ex ratione. Primâ quia vacante Sede, & defuncto legitimo defensore, videlicet Bathonienfi Episcopo, nihil erat innovandum quod attingeret jura Episcopalia, juxta D. Cyprianum *epist. 31. ibi: Ante constitutionem Episcopi nihil innovandum putamus, sed lapsorum mediocriter culpam temperandam esse credimus; dum Episcopus dari à Deo nobis sustinetur, in suspensio causa tenetur.* Secunda, quia si defuncto Saverico Innocentius monasterio concederet quod eo vivo denegaverat, videretur tunc plus favisse Saverico, quam Ecclesiæ; & ita rectè definit, Sede Bathonienfi vacante, nihil statui posse; ex præfenti rubrica, cujus sententiam examinabimus *in c. 3. hoc tit.*

CAPVT II.

Honorius III. Episcopo ^(a) Calven. & Magistris V. & I. Canonici ^(b) Suesfen.

ILLA devotionis sinceritas, & sincera devotio, quam dil. fil. Magister R. Decanus Teanen. ad personam nostram & Sedem Apostolicam hæcenus habuisse dignoscitur, nos inducunt, ut eum pro suæ scientiæ ac probitatis intuitu geramus in visceribus charitatis, & ei denegare nolumus, quæ secundum Deum fuerint concedenda; unde nos Ecclesiam sancti Leutii de Capua, cum omnibus pertinentiis suis, de qua Magistrum R. donationis nostræ gratiâ præcedente, præbendæ nomine de mandato nostro ven. f. n. R. (c) Capuanus Archiepiscopus investivit, sibi duximus auctoritate Apostolica confirmandam, non obstante concessione Capituli facta de ipsa Ecclesia Roberto de Franco, Canonico Capuano; seu confirmatione nostra, si qua fortè in forma communi appareret obtenta; quum nusquam inveniatur cautum in jure, quod Capitulum vacante sede fungatur Episcopi vice in collationibus præbendarum: nec in eodem casu potest dici potestas conferendi præbendas ad Capitulum per superioris negligentiam devoluta, cum non fuerit ibi superior, qui eas possit de facto, vel jure conferre. Quocirca disce, v. m. quatenus eundem Magistrum in corporalem ipsius Ecclesiæ possessionem sublato appellationis obstaculo inducatis, & defendatis inductum.

NOTÆ.

(a) *Calven.* Ita legitur in quinta compilatione, *sub hoc titul. cap. 1.* Calvenfis Ec-

clesia est suffraganea Archiepiscopi Capuani, ut ex veteti Codice provinciarum refert Cironius *hic.*

(b) *Suesfen.* Suesfa hodie Sessa, celebris urbs est